

Előfizetési árak:

Egész évre frt 10.—
Félévre „ 5.—
Megyedévre „ 2.50
Egy óra „ 1.—
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
Vasárnap kivétellel

DEBRECZENI ELLENŐR

Szerkesztőség

68
Kiadóhivatal:
Főplaccz, a városházzal szemben.

Hirdetések a logmér-
ségeitől árszámítás
mellett.

A SZABADELVÜPÁRT KOZLÖNYE.

A politikai helyzet.

Debreczen, november 7.

(—c.) Megdöbentő hírek érkeztek a vidékről az ellenzéki pártokhoz: — nincs többé ellenzék az országban. A függetlenségi és 48-as párt liberális része elvégre is előbbnek tartja a napirenden levő liberalizmus ügyét, mint a jövő század regényét: az Ausztriával való kiegyezés megdöntését, s — horribile dictu — egy malomban ül a szabadelvű párttal. Ennek jelöltjeire szavaz és a most folyó megyebizottsági tagválasztásoknál is inkább nem szerepel, mint párt, semhogy a szabadelvűség bukják, s a néppárt győzzön.

A függetlenségi párt klerikális része pedig az meg eo ipso inkább a néppárttal kaczerkodik, mint a saját régi se hus, se hal féle pártjával, a melyet folytonos torsalkodásai miatt különben is alaposan megunhatott.

A nemzeti párt még a szélsőbalnál is rosszabbul áll. Igazi liberális emberei, a párt fő oszloposai otthagyták. A néppárt nem ismeri el még most (!) testvérének s a vidéken még létezett Apponyi pártnak főkorteseire, a kath. papokra többé nem számíthatnak. A párt gentry eleme, régi megyei emberek, batározottan szabadelvű. Ezt mutatták meg a vármegyék a közelmúltban, a mikor majdnem mindenütt az egyházpolitika mellett foglaltak állást. És nem emlékszünk egy vármegyére sem, a hol a nemzeti pártnak tagjai közül csak egy is akadt volna, a ki felszólalt volna vármegyék közgyűlési termében az Apponyi-féle Nothcivilehe, vagy mint tréfásan, de mégis találóan elnevezték: az inséges házasság mellett.

Rosszul áll a szénája az egész ellenzéknek az országban. Érzik ezt Apponyi, Ugron és Kossuth Ferencz. A pártonkivüliekről ezuttal nem is beszélünk, mert e perczen nem tudjuk, hogy az ellenzékhez soroljuk-e őket? A kérdés, a mi miatt kiléptek (egyikük másikuk annak előtte még az egyházpolitikát is helyeselték!) ma vita tárgyát többé nem képezheti. Az ok, mely miatt ők kiléptek, az megszűnt, habár kétségtelen, hogy reájuk nézve azok a személyi okok azonban alig szünhettek meg, a melyek miatt vissza nem jöhetnek a kormánypártba.

Mindentől azonban eltekintve, az kétségtelen, hogy a pártonkivülieknek e perczen nincs és józanul nem is lehet ellenzéki programja, ha csak úgy nem csinálnak, mint Apponyi, a ki mikor az egykori mérsékelt ellenzék programja teljesen azonos lett (az állami közigazgatásnak a kormányprogramba felvételével) a kormányéval, kénytelen

volt, csakhogy ellenzéki álláspontját igazolhassa, új nevet, új címet és új programot felfedezni. Szapáry Gyula grófnak, a kiegyezés régi hű hívének egész politikai multja sokkal távolabb áll a kiegyezés tágitásának elméletétől, mint a kiegyezésnek a szabadelvű párt által mindenkor kifejezésre juttatott értelmezéséhez. S az egyházpolitikai harc eldőlte után a pártonkivüliek azon részének, a mely Szapáry felfogást osztja, nem lehet oka a faktiózus ellenzéknek cseppet sem komoly szerepére vágyódnai. Vagy ha igen, ám akkor szakítsanak nyíltan és végleg a szabadelvűpárttal és ne mondják, hogy ők csak az egyház politika miatt hagyták el régi pártjukat; meg mondják, hogy csak az lett volna a különbség köztük és a szabadelvűpárt között, hogy vezérök a fakultatív polgári házasságot s a kormány a kötelezőt akarta. Akkor ne nevezzék magukat pártonkivülieknek, a mely parlamentáris szempontból úgy is helytelen csoportosítása a parlament tagjainak, hanem találjanak ki — á la Apponyi — új címet, s új programot, a mely a világ előtt igazolja ellenzéki álláspontjukat.

De ha nem azokra hallgatnak, a kik őket csak kihasználni akarják, akkor a mai álláspontjukból kifolyólag, logice csak egyet tehetnek, s ez az hogy a költségvetést megszavazzák és addig is, míg jobban megérik a szabadelvűpártba való visszalépésük alkalma, a szabadelvűpárttal szemben, melynek programját (az egyházpolitikait kivéve) eddig is osztották, s mely alapon is lettek a parlamentbe beválasztva, — az u. n. jóakarató semlegesség szerepét foglalják el.

Talán nem szükséges kiemelniük, hogy ez állásfoglalásra inkább a pártonkivülieknek van szükségük, mint a — szabadelvűpártnak. A szabadelvűpárt meg tudott lenni a pártonkivüliek nélkül eddig is és ellenükre fényesen megtudta valósítani programjának egyházpolitikai részét. De mi lesz a pártonkivüli pártból a jövő képviselőválasztáskor, ha a politika levegőjében úgy lebeg, mint Mohamed koporsója? Azzal tisztában kell lenniök, hogy az országban pártonkivüli „párt“ tulajdonképen nem is létezik.

Igy áll az ellenzékre nézve a — politikai helyzet.

Ki csodálhatja hát, hogy most a tizenkettedik órában mégis minden eszközt megragadnak, hogy beszéltesenek magukról; hogy felrúzzák leghárgiájából a vidéket, melynek nincs többé kedve ellenzékeskedni. Ez a desperátus helyzet fogja megteremteni a „müdhöt“, melybe, a jelek után

ítelve, elég részünk lesz a ma kezdődő budgetvita folyamában, s melynek kis szelét tegnap is vettük.

Ez a desperátus helyzet oka, hogy a minisztereket, míg a bársonyszéken ülnek, mindig gyalázzák, de ha megbuktak, rögtön dicsérik. Így tettek Szapáryval is s így tettek egyszerre Festetits Andor gróffal is. De Festetits gróf tisztában van azzal, hogy mennyire kell becsülnie az ellenzéknek egyszerre megeredt jóakaratu tapsait.

A szabadelvűpárt közönyösen nézheti az ellenzék desperatus helyzetét. A budget-vita megkezdődött. Teljesitse higgadtan, nyugodtan kötelességét házája és királya iránt.

— Országgyűlés. Csöndesen, minden különösebb emiczió nélkül eredt meg tegnap a költségvetési vita. Hegedüs Sándor előadó megint mondott, régi szokásához híven egy brilliáns, komoly budgett beszédet melyet a többség zajosan, lelkesen helyeselt, éljenzett; ezután következék szintén a régi, s blonok szerint Helfy Ignác, Horánszky Nándor. Közben történnék érdekesebb és vidámabb incidensek. A ház minden részéről rokonszenves éljenzés üdvözölte az új földmiveési minisztert, Darányi Ignácot. Helfy külön gratulált exczellenciás druszájának. Az ülés második felét az interpellációk foglalták el. Polónyi a balmaz-ujvárosi földbérleti és munkas viszonyok tárgyában interpellálta a belügyi és igazságügyi minisztert. Perczel Dezső belügyminiszter nyomban okmányszerű bizonyítékkal trappaus módon megczáfolta a Polónyi hazafiúi kesergéseit. Bessenyei Ferencz a Gyürky Ábrahám gróf tönkretett telepeseinek ügyében interpellált. Perczel Dezső belügyminiszter kijelentette, hogy hivatalos jelentések alapján már megtette a kellő közegészségi intézkedéseket s a nyomorgó telepések első segélyéről is gondoskodott. A ház s az interpelláló a választ tudomásul vette.

— Belföldi hírek. (A képviselőház al-elnökéül) Darányi Ignác helyére Teleszky Istvánt emlegetik. — (Párbajozó képviselők.) Fenyvessy Ferencz, a Magyar Ujság főszerkesztője és Korbuly József, a Nemzeti Ujság felelős szerkesztője tegnap kardpárbajt vívtak Fodor Károly vívótermében. A felek kétszer csaptak össze; Fenyvessy a második összecsapásnál ellenfele jobb kezét megsebezte. — (Feltámadás.) Csöndes feltámadás történt tegnap a képviselőházban. A Petrovics Geraszim püspökségével egyidejűleg eltűnt Linder György képviselő a tegnapi ülésen újból megjelent s elfoglalta helyét a nemzeti párt padsoraiban. — (Az egyetemi kör — nem antiszemita.) A budapesti egyetemi kör tegnap esti ülésében itj. Komlóssy Arthur elnök indítványára kimondották, hogy a kör teljesen távol áll az antiszemita mozgalmaktól, — az izgató czédulákat nem terjeszti.

— Külföldi hírek. (Lueger nincs megerősítve.) A király Luegernek Bécs polgármesterré választását nem erősítette meg. Ennek híre a többszöri kedvező hatással volt. — (A keleti válság.) A Kreuzzeitung athéni értesülése szerint Kréta szigetén komoly zavargásoktól tartanak. Konstaniná-

Pneumatikus kerékpárok.

polyban is zavarosak az állapotok. [Nevelésnek tartják az európai konferencia összehívását. — (A spanyol Wallenstein.) Minthogy Martinez Campos eddig még mit sem tett Kubában a lázadás leverésére, né-mely madridi politikusban fölmerült annak az eshetőségnek gyanuja, hogy Martinez Campos egy szép napon kiküldi Kuba függetlenségét és élére áll az új államnak. Spanyolország hadseregének színe-java, már Kubában van, a hadsereg bálványozza s vakon követi. Gyanussá tette némileg az is, hogy vonakodott beleegyezni, hogy melléje más tábornokokat küldjenek. Végre azonban a régens-királyné sürgős kérelmére belenyugodott; s így a jövő hetekben újabb 25.000 ezernyi haderőt küldenek Kubába, Sabas, Marin és Sando tábornokok alatt.

A felsült antiszemita,

Debreczen, november 7.

(K—cz.) Bécsből nyert értesülésünk szerint a Felső nem erősítette meg Luegernek bécsi polgármesterré történt megválasztását.

E megerősítésnek megtagadása nagy örömet okozott azon körökben, melyek a Lueger népszerűségét károsnak tartották Bécs kormányzatára.

Azt mondják, hogy Badeni gróf ajánlólag terjesztette Ő Felsége elé a Lueger ügyét.

Ez azonban nem gátolta az uralkodót abban, hogy megtagadja a megerősítést.

Kétségkívül ez nagy csapás az antiszemitákra, kik ugyszólván terrorizálták erőszakoskodásukkal Bécs községtanácsát, és a kik azt gondolták, hogy feltűnt szerencse csillagukat nem homályosíthatja a világon semmi se.

Mi megvalljuk örülünk Lueger és az antiszemita vereségének. Örülünk két okból. Először azért, mert veszedelmesnek találjuk az antiszemitizmust, mely széttagolja az emberek politikai és társadalmi erőket, nem illik be felvilágosodott korunk szellemébe s végeredményében ellenkezik a kereszténység fonséges tanával, mely egyik alaptanításában a felebaráti szeretetet a parancsok egyik legnagyobbikának tartja.

Az antiszemitizmus nem lehet politikai irány, ez egyes emberek betegsége, téves nézete, mely ha csakugyan diadalmaskodnék, végeredményében a legkomplikáltabb bonyodalmaznak lenne forrásává.

A tapasztalás azt bizonyítja, hogy a

nemzetek, városok haladását és egészséges fejlődését mi sem képes jobban megzavarni mint azok törekvése, kik az embereket faj, nemzetiség és valláskülönbőség szerint akarják szortirozni.

A császári város is egységes munkával lett széppé és virágzóvá, azért nem szabad Bécsnek néznie, hogy az igazi, nemes értelemben vett szabadelvűség ellenségei egy oly irányt honosítsanak meg, melyet úgy a politikában, mint a társadalmi életben *retrográdnak* nevezünk.

De van még egy másik ok is, mely miatt örülünk a Lueger kudarcának, nevezetesen az, hogy a felsült polgármester ur ádáz ellensége a magyaroknak.

És bár utóvégre is nekünk nem sokat árt e jó ur fanatikus dühöngése, se a kárörvendés nem tartozik mulatságaink közé, de emberek lévén, a saját jól felfogott érdekünk-ből kifolyólag nem fojthatjuk el szelid örömrünk nyilvánítását a magyarfaló újabb kudarcza felett.

A mi bölcs királyunk szintén értesült Luegernek irántunk való gyűlöletéről, melynek absolute nincs semmi alapja, miért is nem rosszul gondolkozunk, ha azt hisszük, hogy a Felső tekintettel volt magyar alattvalóira, midőn a megerősítést megtagadta.

Az antiszemiták csalódtak, álmaik szétfoszottak és most hideg valóságtól kihűtött kebelük keseregnek nem remélt kudarczuk felett.

Az antiszemiták egyes nagyszájú hősei a megerősítés megtagadását magyar befolyásnak tulajdonítják meg nem gondolva, hogy az uralkodó politikai bölcsességével átlátott terveiken és minden pressziótól menten észére és szívére hallgatott akkor, midőn legfelsőbb elhatározását az osztrák miniszterelnök útján a bécsi községtanácsal tudatta.

Ezt azonban nem képesek azok megérteni, kik az antiszemitizmus hőbortjától vezetve a közbékét és a társadalmi rendet megbolygatni akaró pártpolitikát üznek és tökélt kovácsolnak a haladó korral és a szeretettel ellenkező aberrációkból és velleitásokból.

E kettős okból örülünk mi a Lueger ur kudarcának és elvagyunk rá készülve, hogy az esetben, ha Lueger neve a második választásnál is diadalmasan kerülne ki az urnából, a kormány a községtanács felcsúztatását fogja a koronánál javaslatba hozni és Bécs város ügyeinek vezetése továbbra is a finom műveltségű és politikai tekintetben is megbízható Friebeiz dr. kezében marad.

Amennyire káros volna Bécs további fejlődésére az antiszemita Lueger uralma, olyan áldás lesz az antiszemiták hőbortjainak végleges leáldozása . . .

Az ezredéves kiállítás.

A külföldi sajtó rólunk.

A körünkben időzött külföldi hírlapirók még mindig nagy számban küldik be azokat a lapokat, melyekben magyarországi utjokról és benyomásaikról beszámolnak. Érdekes, hogy az orosz lapok s főleg a szentpétervári Novosti és egy varsói lap az „Otthon” estélyéről külön, igen terjedelmes és rokonszenves cikkeket közölnek. A beküldött lapok között vannak olaszok, németalföldiek, francziák, angolok, s leginkább németek. A New York Herald egyik utóbbi száma a kiállításról számos illusztrációt közölt s a millenniumot méltatva közölte Bánffy miniszterelnök arczképét és életrajzát. A kiállítás sajtó osztálya mindazokkal, a kik nálunk voltak élénk és állandó összeköttetést tart fenn s még e hónapban megkezdte az egész külföldi sajtó állandó és rendszeres kiszolgálását.

A kiállítási terület elzárása.

Az igazgatóság megkereste a főváros tanácsát az iránt, hogy a kiállítási területen keresztül az Erzsébet királyné útjára vezető társaskocsi közlekedést 1896. évi január elsejével szüntesse meg. Ezzel egyidejűleg a kiállítási területet a közforgalomból kivonják s csak azoknak lesz megengedve a területre lépés, akiknek ott tényleg dolguk lesz.

Automaták a kiállításon.

A kereskedelmi miniszter a napokban írta alá azt a szerződést, a mely most alakult „Magyar automata-gyár és kölcsönző részvény társaság”-nak meg adja a jogot, hogy a kiállítás területén, posta és táviró hivatalokban és vasuti állomásokon különféle önműködő árusító gépeket állíthasson fel. A vállalkozók azonkívül, hogy a kiállítási alaphoz 80.000 forintot fizetnek, tartoznak Budapesten vagy a közelben egy automata gyárat alapítani, s a kiállítási automatákban csak is magyar gyártmányú ipar cikkeket árulhatnak s több közhasznú intézetnek, így a mentőknek is, a tiszta jövedelemből részt tartoznak adni. A kiállítás területén 300 ilyen önműködő gépet állítanak fel, amelyekben a legkülönbözőbb (de csak is magyarországi) iparcikkeket fogják árulni.

T Á R C Z A.

A ki boldog akart lenni.

— A Debreczeni Ellenor eredeti tárczája. —
— Irta: KONCZ ÁKOS. —

Szép délután volt, csöndesen beszélgetve haladtunk a fenyvesek közt. Itt-ott megálltunk, hogy a beteg pihenőt tarthasson. Majd egy kis kápolna tünt elénk, egyszerű, mint egy erdei templomocskához illik. Bent az egyetlen oltárt illatos virágok díszítették. Két sáros bársonnyal bevont imaszámoly és néhány szent kép, ennyiből állt az egész berendezés.

Beléptünk a templomba. Ingatag léptekkel ment a beteg az egyik imaszámolyhoz, letérdelt és imádkozott. Halvány arcát megvilágította a tarka üvegeken átszűrődő nap-sugár. Csakhamar neje is mellétérdelt, míg én a háttérben arra kértem Istent, hogy adja vissza a beteg ember egészségét.

A beteg férfi lassan, lassan javult. Az önfeláldozó ápolás, a szeretetteljes vigasztalás, a fiatalság legyőzte a kór romboló erejét. A hü nő napról-napra vidorabb lett s amely mértékben erősödött a beteg, oly mértékben fokozódott a szép asszony öröme is. Tanuja voltam, midőn hat hét múlva Felleghy Bella hazautazott férjével, a meggyógyult Berkeszy Bélával.

Két év múlva a Berkeszy Béla nyaralójában vig társaság mulatozik. Csupa férfiak, kik kedvtelve szürcsölik a házigazda pompás borait, Pajzán nevetés, majd egy dal hangzik fel, míg a kertben nincs más nesz az ezüstlevelű nyárfák suttogásánál.

Aki nem ismeri a viszonyokat azt hiszi hogy boldogság lakik e házban, pedig nem úgy van. Két év óta minden megváltozott, de különösen Berkeszy Béla. Az egykor komoly ember vig czimbora lett, a könnyezni tudó férjből zsarnok vált és szegény neje, ki minden áron boldog akart lenni, egy nap arra a szomorú tudatra ébredt, hogy Béla nem szereti többé.

Csakugyan Béla napról-napra hidegebb lett hozzá. Megfelekezett arról, hogy nagyrészt nejeinek köszönheti életben maradását. Egész éjjeleket ott töltött a bor és kártya mellett, otthon unatkozott, szeszélyes volt, majd később durva úgy, hogy a szegény asszony lassankint észrevette, hogy Béla nemcsak nem szereti, de gyűlöli is őt.

Szegény asszony! boldog akart lenni és hitte, hogy a boldogságot el is fogja érni. De csalódott ő is mint annyi más. És e fájó csalódás annál jobban égette lelkét, minél inkább érezte saját értékét. Mert vannak nők, kik csak mutatják azt hogy szenvednek, de sokkal könnyelműbbek, hogy szem igazántud

nának szenvedni. Szervenid csak nemes szív tud. És mivel több nemes szívet találhatni a nők között, éppen azért köztük több is az igaz szenvedő. A nő hasonlít a virághoz, melyet ha nem ér jótékony napsugár, előbb elveszti illatát, azután üdeségét és végre elhal. Így van a nő is. Szüksége van a szerelem sugarára, ha ettől megfosztod, lassankint a szenvedés leszedi arczáról a rózsákat, kedélye elvész és elhanyagolva mihamarabb elhervad.

És hány leány óhajtja mégis a férjhez menetet? Remél a boldogságban, remél még akkor is, midőn már minden elveszett, midőn már a reménynek utolsó zödjé is elhervadt. A csalódás pedig mindig fáj és bár a nő sziv mindent megtud bocsátani, mindent elfelejteni, de ha meg nem értik, megtörik. Igaz, hogy sok nő önmaga oka szenvedésének, de mondhatjuk-e ezt Belláról, ki mindent eltűrt, mindent elviselt, csak hogy boldog lehessen. Bélát még akkor is szerette, mikor ez már tőle elfordult és annyira el tudta titkolni fájdalmát, hogy ha társaságban megjelent, mosolygó arczáról mindenki azt o vosta le, hogy véghetetlen boldog.

E lelki bajon kívül Bella már a fürdőben érezte, hogy testi egészsége is meg van támadva. A folytonos gond, az aggodás, az erejét meghaladó virasztal rombolólag hatott

Polónyi G képviselőháza minisztereket kóznak tenni a akik Polónyi u és e miatt kiv

A belügy választ a Polónyi már most is n ahhoz, hogy a olyan szomorú, a t. ház, amely festette. A hos sért interpellál a helyi viszony lássák, merny sulykot.

Az interpelláció

1. Van-e nek arról, hogy termékenyebb 12.000 lelket kosságnak nag megélhetésnek rolni készül?

2. Van-e tudomása arról, hogy meghaladó b volt urbézes l hold képezi c ládot 4 tagra egy hold föld része napzá aratási munká

3. Van-e mása arról, bérli társaság jegyző és a k az általuk 8 ket 25 trtjáv hitbizományt haladó többi nagybérloknél járatu szerződ gyobbrészt en adatván, a la leg még azo csoporthaszon nyesithesse é

szervezetére. milyen csak baját senkin el el gondolvát már elte nem szerette. hitte a boldo mat fog gerj Béla unta m jos szórákoz pokig távot rátaít is ma nak ilyenkor férfiak közt szive csordul

Egy ily elájult s alig kel életre él Béla ba urnak most kiállított fel rat jövendő jünk a egy sem, k getné, azé beteg ass gunkat.

Fel teh vesemnek, az egészségg

Balmaz-ujvárosiak az országban.

— Polónyi interpellációja —

Polónyi Géza tegnap haza beszélt a képviselőházban. A belügyi és igazságügyi minisztereket meginterpellálta: mit szándékoznak tenni a balmaz-ujvárosiak érdekében, akik Polónyi ur szerint nem kapnak munkát és e miatt kivándorolni készülnek.

A belügyminiszter rögtön nem adhatott választ a Polónyi ur jeremiájára, de annyit már most is mondhatott, amennyi elég volt ahhoz, hogy a balmaz-ujvárosiak állapotát ne lássa olyan szomorú, sötét, kétségbe ejtő színben a t. ház, amilyennek Szoboszló képviselője festette. A hosszú, bőbeszédű indokolással kísért interpellációt csak azért közöljük, hogy a helyi viszonyokat jól ismerő debreczeniek lássák, mennyire elhajította Polónyi ur a súlyokat.

Az interpelláció így hangzik:

1. Van-e tudomása a belügyminiszter urnak arról, hogy a magyar alföld egyik legtermékenyebb vidékén, Balmaz-Ujvárosban, a 12.000 lelket számláló nagy községben a lakosságnak nagy része a kenyérkeresetnek és megélhetésnek lehetetlensége okából kivándorolni készül?

2. Van-e különösen a miniszter urnak tudomása arról, hogy a 45.000 cat. hoidat meghaladó b.-ujvárosi határban a község volt urbéres lakosainak szántóföldjeiben 3127 hold képezi csupán tulajdonát és így a családot 4 tagra számítva, egy családra alig egy hold föld esvén, a lakosság legnagyobb része napszám munkára, így különösen az aratási munkára volt utalva?

3. Van-e ezzel kapcsolatosan tudomása arról, hogy kivéve azon néhány bérlő társaságot, melyekben a községi jegyző és a községi főbíró a főrészesek, akik az általuk 8 frt bérért megszerzett földet 25 frtjával adják tovább alhasználatba. hitbizományt képező és 40 ezer holdat meghaladó többi határrész a legutóbbi időben nagybérlőknek és pedig a legrövidebb lejáratu szerződés mellett is 16 évre, de nagyobb részén ennél hosszabb időre használatba adatván, a lakosságnak évtizedekre terjedőleg még azon reménye sem lehet, hogy csoporthasználatuk útján munkáját érvényesíthesse és kenyérét megkereshesse?

4. Van-e tudomása arról, hogy a legközelebb lefolyt gazdasági évben a b.-ujvárosi határbeli nagy bérlők más vidékekről tömegesen hozattak aratókat és napszámosokat úgy, hogy a lakosságnak nyilvánvalólag napszámomunkára utalt nagy része ezen keresetforrástól is elesvén, a bekövetkező télen a legnagyobb nyomornak lesznek kitéve és csak azok nem lesznek embertársaik könyörületére utalva, a kik a nagybérlők kezére jutott latifundumok miatt 6-8 mértföldnyire eső szomszéd határokra szorulva, elég testi erővel bírtak arra, hogy otthonuktól távol, itt kereshessenek munkát?

5. Van-e tudomása arról, hogy a kormány meghagyásából kibocsátott, a más vidéken való munkavállalatra vonatkozó felhívás folytán a b.-ujvárosiak tömegesen jelentkeztek, hogy munkájukkal más vidéken kenyérüket megkeressék, és ennek dacára semmi értesítést nem kaptak az iránt, hogy valahol munkát kaphatnának?

6.) Mintán a fentebbi kérdésekben foglaltak mellett lehetetlennek tartom, hogy a miniszter ur ne bírna tudomással arról, hogy Balmaz-Ujváros földesura, egy jótékony ságáról és nemes cselekedeteiről általánosan ismert, köztisztelőben álló család és azon aggasztó állapot Magyarország egyik legtermékenyebb vidékén mégis bekövetkezett, úgy hogy ezekre menő magyar családoknak, a kik ma is a legjobb és a statisztika szerint a legnagyobb arányszázalékú katonaságot szolgáltatják és mindig hű fiaik voltak a hazának, a kiknek ősi feláldozó hűségére a haza mindig számíthatott, ma kenyérük nincs mert munkát nem kaphattak, kérem a t. miniszter urtól.

mely intézkedéseket szándékozik sürgősen foganosítani az iránt, hogy a czélba vett tömeges kivándorlás a nyomorral küzdők helyzetének enyhítésével megelőztessék és mely intézkedéseket szándékozik foganosítani a jövőben az iránt, hogy a munkára utalt és munkát szerető szorgalmas b.-ujvárosi lakosságnak kenyérkeresete lehetővé tétessék? És végre hajlandó-e felelősségre vonni azon közegeket, a kiknek hibájából a b.-ujvárosi munkásnép nagy aratási munkától ez évben önhibáján kívül esett?

Az igazságügyminiszter urhoz:

Milyen álláspontot foglal el az igazságügyi kormány a hitbizományoknak eltörlése, esetleg azoknak a föld bizonyos százalékára való korlátozása kérdésében és mely időre várható ezen kérdésnek az örökösödési törvényvel kapcsolatos rendezése?

Perczel Dezső belügyminiszter kijelen-

tette, hogy ezuttal érdemlegesen nem válaszolhat ugyan, de addig is már most felolvas két okmányt, a mely egészen más, valódi világításban fogja a felvetett kérdést feltüntetni. Mikor Polónyi neki jelentette, hogy Balmaz-Ujvárosban 6-800 munkás kenyér nélkül marad, leirt Hajdumegye alispánjának — ez az egyik okmány a ki terjedelmes választ küldött be hozzá — ez a másik okmány. A miniszter felolvasta az alispán levelét, melyből kitűnik, hogy az alispán is tudomása volt arról, hogy vagy 200 ember kenyér nélkül van; de azt hozta fel indokul, hogy azok 1 frt 50 és 1 frt 90 kr tulosigázott napibért követeltek s így természetesen nem nyerhettek alkalmazást, miután a bérlőkhöz más falubeliek olcsóbban is elszerződtek.

Felhozta továbbá a belügyminiszter, hogy Lukács Dezső nádudvari nagybirtokos is akart nekik munkát adni, de erre azt követelték, hogy a nagybérlők 200-300 hold földet adjanak nekik bérbe ugyanazért az árért, melyet ők az uraságnak fizetnek. Az alispáni jelentés végül felemlíti, hogy csak nyolcz olyan emberről van tudomása, a ki más vidékre ment munkát keresni. Ezek után, ugymond, újabb intézkedéseket tenni nem tartotta szükségesnek, és további megjegyzéseit fenntartja akkorra, mikor érdemlegesen válaszol.

A ház helyesléssel fogadta a belügyminiszter választát.

Színház.

* „Parasztbecsület“ és „A bálkirálynő“.

Az előadásnál ugyan az érdekesség fokozásából először „A bálkirálynő“, Berczik Árpád régi kedves vigjátéka mutatott be, a debreczeni színtársulathoz teljesen méltó előadásban. Az összes szereplők, mintha a vendég iránti udvariasságból még fokozottabb igyekezettel akarták volna egymást fölülmülni a siker érdekében, játszottak élénken kedvvel s folyt az előadás könnyen, összevágóan. A címszereplő Bajnóczy Valériától (Füleky Jozefin) egyik legsikerültebb alakítását láttuk. Szép volt, mint illik egy bálkirálynőhöz s naiv, a hogy Nagy-Telekről a fővárosi vigalmakba került falusi kisasszonyról feltételez-

szervezetére. De olyan erős tudott lenni, a milyen csak egy nő lehet, Nem árulta el baját senkinek. Csak ugy magában tűnődött el el gondolva, hogy minek is él? Édes anyját már elfemette, gyermeke nem volt, férj nem szerette. De még mindig remélt. Azt hitte a boldogtalan, hogy hervadása szánalmat fog gerjeszteni férje lelkében. Csalódott Béla unta magát beteges neje mellett, zajos szórakozásokat keresett és gyakran napokig távol volt. Ha hazajött, rendesen barátait is magával hozta. A szegény asszonynak ilyenkor beteg is ott kellett lenni a férfiak közt és mosolyogni akkor is, midőn szíve csordultig volt fájdalommal.

Egy ilyen alkalommal a beteg asszony elájult s alig bírták a legerősebb szerekkel életre ébreszteni.

Béla barátai távozni akartak, de a házi urnak most lett csak igazán jó kedve. Fiuk, kiállított fel rekedten — így meg e poharat jövőre boldogságomra. Ne törődjünk a betegekkel. Nincs közöttetek egy sem, ki az elhervadt rózsát dédelgetné, azért tehát döröszög volna egy beteg asszonyért megzavarni mulatságunkat.

Fel tehát a pohárral és igyunk ny kedvesemnek, — a vadvirágnak — Erzsikének az egészségére...

E pillanatban egy velőtrázó sikoltás hallatszott a mellékszobából.

A megsebzett, női méltóságában megsértett Béla sikoltása volt ez.

Meghallotta férjének utolsó szavait... Boldog akart lenni és mire jutott?

Mikor újra életre hozták a boldogtalan, zavartan tekintett maga körül. Halvány kezeit izzó homlokára szoritotta, kisírt szemei a Béla arczképén pihentek meg, majd felugrott és görcsös nevetés vette elő oly mértékben, hogy az ott levők ereiben majd megfagyott a vér a rémülettől.

Béla! Béla! — szólt görcsös nevetéssel — ez lett hát jutalma szerelmeknek? Ezért szerettelek lázasan, epedőn, mint virág a harmatot, a napsugárt? Mivé tétél, mi lett belőlem? Van e lelked, hogy így elgyötörtél egy szívet, mely téged szeretett? Hahaha — kacagott fel — jól mondta anyám, hogy a férfi csak ideig óráig szeret s azután eltapossa azt, akit az előtt imádozott.

Feláldoztam neked hitveságot, szerelmemet, életemet s te megcsaltál. Vártál volna még legalább egypár hetet, míg meghalok... Nem, nem! te ezt sem tetted meg, a haldoklót sem kimélted. Légy tehát tettedért átkozott... nem ne légy — folytató merőn

maga elé tekintve — légy áldott, nem tudtak megátkozni, mert szeretlek. Légy boldog nagyon, nagyon boldog és feledd el azt, aki téged szeretett...

E szavak után összeesett... és meghalt... *

És Béla?

Egy pillanatra megdöbben, de aztán feledett. Előbb elfeledte Bellát, azután mámorában megfeledkezett a becületről is. Egyik kedvesét a másik után dobta el, míg végre az idegizgató élet az ágyba szegezte. Feltámadt lelkiismerete nem hagyta nyugodni. Érezte, hogy ő oltotta ki a legnemesebb világot... s ezért nem érdemel se szánalmat se kiméletet.

Egy lázas éjszakán aztán leakasztotta a falról revolverét és szíven lötte magát...

A boldogtalan megzavart agyával azt hitte, hogy az általa megsértett világrendet így kiengeszteli...

Vagy talán csakugyan étérezte utolsó pillanatában azt, amit egy papírszeletre írva hátrahagyott: Béla nélkül nem élhetek...

hető: talán azért is volt olyan szerfelett durczás a bárány türelmü és örökhü Szabó Elemérhez (Szatmáry). A hozományvadász kvartett: Fodor (Tapolczai), Temesi (Krémer) Gyarmati (ifj. Némethy) és Kereszti (Rózsahegy), a legszebben stimmel csupán az utóbbi gixerezett néha azáltal, hogy a fővárosba került ficsort öblösebb szájjal beszéltette, mint azt a szalonokban elviselnék. Az öreg Füleki (Püspöki) és Fülekiné (Lubrinicz) résztkövetelnek a sikerből. Joan pinczért (Nádasi) előnyére megmosolyogták. Általában a közönség az egész egytelvonásos alatt pompásan mulatott. A most folytonosan színen levő, világbirü opera, a *Cavalleria rusticana*, a tegnapi előadásnál nagy tényt kapott a *Györgyné* Zsófia szereplése által. A hatalmas intonálás, melylyel Santuzza keserveit interpretálta, mindvégig lekötötte teljes figyelmét a közönségnek, mely nem is késett elismerését minduntalan sürü tapsokkal és tetszés nyilvánításával kifejezni a művésznő iránt. Legjobb partnere *Németh János* volt (Turiddu), a kiról kelemes hangjával, biztos énekével ismét észrevehettük, hogy a közelebbi mult években Debreczenben működött tenoristák közül alacsonyága mellett magasan kiemelkedik. *Galyasi* sikkes *Lola* volt és énekelt szépen, tisztán. *Haday* (Alfio) játszotta szerepét, ahogy tőle megszoktuk, precizen, de énekében vacillált. *Locsarekné*, teljesen acceptabilis *Lucia* volt. A karok és zenekar olykor-olykor összeültözköztek ugyan, de az általános jól működésért Znojemszky karmester dicséret illeti. *Louis.*

TÜKÖRDARABOK.

Névnapon.

Debreczen, november 5.

Ma egy éve, épen így volt,
Név ünepélyt ültünk;
Vidám, bohó hangulatban
Mulattunk, örültünk.
Aki itt van, mind, mind itt volt
Csupán nekem látszik
Hogy valaki, nincs közöttünk,
Valaki hiányzik.

* * *

Ragyog az arc, pezsg a jó kedv,
Vidám zene hangzik,
Jó barát itt mindenki ma,
Senki sem haragszik.
Pár-ra talál leány ifju
S mind oly boldog látszik,
Csupán nekem mondja minden
Valaki hiányzik.

Rezg a csillár, játszi fénye
Beszórja a termet,
Keringélő, vidám párok
Röpke táncot lejtnek,
Az én lelkem nem hevül csak
Tánczra az nem vágyik.
Valami úgy kötve tartja,
Valaki hiányzik.

* * *

S bár nevetek, bár mosolygok,
S szépet is mond ajkam,
Oly hangtalan nyomott kedély
Uralkodik rajtam,
Meg is kérdik, tán bajom van?
Uaszoznak is váltig,
De én szótlán fejet rázok,
— Valaki hiányzik.

* * *

Ma egy éve ép így esett,
Ki ma itt van, itt volt,
Akkor sem volt tő az arczon,
Mindenki csak vig volt.
Éppen így szólt a nótá dal,
Csupán nekem látszik,
Hogy abból a nótá dalból
Valami hiányzik.

Pedig csak egy vendéggel volt
Több azon az esten

— Egy szerény kis ibolya szál,
Rózsza gazdag kertben.
Nem is igen vették észre
Oly csekélynek látszott,
— És én még is úgy éreztem . . . .
Semmi sem hiányzott!

Zivuska Andor.

Városi és megyei hírek.

* A h. hadházi állami anyakönyvi kerületben — mint ottani levelezőnk írja — a törvény életbeléptetése óta 34 születési és 26 halálzási esetet jelentettek be. Debreczenből és Bősörményből két házassági hirdetményt küldtek kifüggesztés végett. Az első jegyes pár helyből csak folyó hó 5-én jelentkezett. Kósa Mihály volt gazdasági intézeti parádés kocsis, hadházi lakos Zsófia nevű leánya és Enyedi Gábor hadházi lakos kértek kihirdetésüket. Tizennégy nap mulva Hymen rózsaszál-czaival kötheti őket össze az anyakönyvvezető. A reform törvények új népszokást honosított meg nálunk. — Vasárnaponként délelőtt 11 órakor — az e végből megállapított időben — nagyszámu fehér népség gyűl össze a község háza előtt — meghallgatni az új házassulokat. A leányok pirulnak, az asszonyok mosolyognak, mikor az előjárásági tag kiáltja a jegyespárokat. A születési és halálzási esetek a felek által pontosan bejelentetnek. Mulasztást még senki el nem követett. Elmondható, hogy a hadházi közönség már megbarátkozott az új intézménnyel. Anyakönyvvezetőnk *Csapó László*, akinek ugyan csak megsaporodott a dolga. — De végezi szorgalmasan. A napnak minden percét reggeltől estig föl kell használnia, hogy egy 8000 lelket számláló község közigazgatási és adóügyeit, — valamint az anyakönyvvezetést elintézhesse.

* A mezőgazdasági statisztikai összeírás érdekében Simooffy Imre kir. tanácsos polgármester felhívást intéz a közönséghez, a melyben felvilágosítást ad ezen törvényen alapuló összeírás közhasznu céljáról, — megnyugtatón igyekszik a népet, hogy a semmiféle adóztatási törekvéssel összekötve nincsen és végül a gazdaközönség saját jól felfogott érdekében az adatok pontos és lelkiismeretes bevallására buzdít, a nyival inkább, mert a hamis bevallást büntetendő kihágásnak minősíti a törvény. A felhívást holnap közölni fogjuk.

* **Eskütétel.** *Margitay Sándor*, a most kinevezett rendőrkapitány, *Illésy Gyula* és *Dávidházy Sándor* rendőrkapitányi fogalmazók a mai tanács ülés előtt letették a hivatali esküt.

* **Ülések a városházán.** Holnap délután a jog- és pénzügyi-, szombaton délután pedig a szinügyi bizottság ülést fog tartani a városházán.

NAPI HIREK.

T á j é k o z t a t ó.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órakor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. — Kérjük a lapnak csak az egyik példálára írni, ha lehet porzó nélkül!

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12 óráig, d. u. 2—5 óráig tartanak. Az igtató, kiadó-hivatal s az irattár a feleknek felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

A m. kir. törvényszéknél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óráig, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órakor, ünnepnapokon d. e. 11 órakor.

A Gönczy-egyesület „Otthon”-a Keresk akadémia palotájában.

Zeneestély a „Bika” kávéházban: hétfőn Magyar testvérek, szerdán Rácz Károly. Az „Angol királynő” szállodában minden kedden, pénteken és vasárnap.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Muzeum a kollégiumban nyitva van vasárnaponként d. e. 10-től 12-ig.

Famunkatanítás. A kézügyesítő egyesület főreáliskolai műhelyében d. u. 2—4 óráig. Kedden előkészítő csoport. Szerdán és pénteken haladó csoport.

Népkönyvtár az árok-utcai leányiskolában. Nyitva minden szerdán és szombaton d. e. 11—12 órakor.

Színház mindennap este 7 órakor.

— **A fogyasztási és italadók kibérlése.** A bor- és sör italadónak, a hus- és cukorfogyasztási adónak, valamint a szeszital mérési adónak városunk területén való beszedését a pénzügyminiszter a pénzügyigazgatóság által kinyomozott **315, 512 frt 35 kr** évi általány összegért 1896 január 1-től kezdve átengedte a városnak. Azonban szigorúan kikötötte, hogy ezt a jogot a város albérlébe nem adhatja, hanem saját közgei által házilag kezelte. A pénzügyigazgatóság ennél fogva felhívta a város polgármesterét, hogy a közgyűlés által meghatalmazottakat a szerződés aláírására küldje ki.

— Az állandó vegyes katonai felülvizsgáló bizottság folyó hó 10-én hétfőn összeül a Pavillon laktanyában. Az ülésen polgári részről gróf *Dégenfeld József* főispán fog elnökölni. Ez alkalommal a közös hadsereg részéről 3, a m. kir. honvédségtől 8 egyén állítatik elő.

— **A fiatal Komlóssy Arthur** párbaja. Pár nappal ezelőtt a budapesti egyetemi kör elnöke *Komlóssy Arthur* és *Schulhof* Richárd joghallgató párbajt vívtak. Több fővárosi lap a párbajnak folyását a valónak nem megfelelőleg és tendenciózusan adta elő. Az előzmények a következők: Néhány nap óta Budapesten szanaszét, a zsidó-templom kapuján, a postaszekrényeken, — az egyetem kapuján és az egyetemi kör egyes butordarabjain zöld czédulákat találtak felragasztva, antiszemita versekkel. A zöld czédulák kiragasztásához *sem az egyetemi körnek, sem a magyar diákszövetségnek semmi köze*, — abban legfeljebb egy pár antiszemita egyetemi polgár segédkezett mint magánember. *Schulhof* Rikárd feldühödve a f-nti zöld czédulákon, ezekért meglehetősen pretenziv hangon egyenesen *Komlóssy Arthurt, a kör elnökét vonta kérdőre. Ennek intelligens hangon tartott és felvilágosító válaszára pedig sértő hangon felelt, úgy hogy Komlóssy kénytelen volt Schulhof-ot provokálni.* A párbaj tegnapelőtt délután ment végbe a Fodor-féle vívóteremben végbe és *mind a két fél könnyű megsebesülésével végződött. Schulhof a fején és homlokán, Komlóssy az arcán kapott gyenge sérülést.* — Ez a tényállás. Tegnap este már mind a két fél vigan vacsorázott társaival.

— **Uj könyv.** *Szomorú órák* című könyvem, melyben mintegy tizenhat rövidebb, hosszabb elbeszélés lesz egybegyűjtve, a jövő hó elején jelenik meg. Azok, kik eddig előfizettek, portómentesen kapják meg a díszesen kiállított munkát. Háromféle kiadás lesz: 2, 4 és 6 koronás. Előfizetési bejelentéseket még mindig elfogadok. *Koncz Ákos* a Debreczeni Ellenör felelős szerkesztője.

— **Gazdaközönség** figyelmébe. Figyelmeztetnek a gazdaközönség soraiban azok, kik az ezredéves kiállításon használati lovakat és tenyész-szarvasmarhákat szándékoznak kiállítani, hogy az erre vonatkozó bejelentési izek már megérkeztek s átvehetők dr. *Medve Zoltán* főispáni titkárnál.

— A
ezeni emlék
jén megirt
az „Unzer
monffy I
kérven ö
küldésére,
hassa. Fő
séggel tel
bitrokon
emlékoszl
igy hivjá
levélben k
tulált a sz
tön, hogy
küldött r
valamelyi
hány péld

— K
önképző e
nap — tá
város elől
tal, szépe
lá at eszt
közölg ké
s e helye
a meghív
neknek, h
dező-égn
jékozva k
tőleg; m
közönség
lyek egy
bat este
Jegyek v
utcai he
Buzágh
Hajdu Ist
Csikes F
üzletében

— L
pák val
zabtság
szó, hane
élt omait
gélol. z
szálloda
szállító k
vasuttol
érkezett
Burai J
szerencsé
ruija mé
szügyebe
összerog
döglött.
indított

— K
két maj
kanyaró
iskoláka

—
számába
hói tége
jét egy
Gyula
akarta,
telen ké
schmied
rendőrs
utalván
frtos el
Erre né
akit ma

—
Leguja
czerek
lehet h
pinczér
elvézsi
ilyen p
meg a
Ujság
körébe
ilyen p
is létes
nuárját
sok és
ezentul
fogadn
lyamot

— A magyar hitvalló lelkészek debreczeni emlékoszlója ügyében, mint annak idején megírtuk, egy amsterdami egyházi lap, az „Unzer Haard“ szerkesztője levelet írt Simonffy Imre polgármester főgondnokhoz, kérvén őt az emlékoszlop képmásának elküldésére, hogy azt a holland lapban kiadhasssa. Főgondnokunk a legszivesebb készséggel teljesítette a távol földről érdeklődő hitrokon kívánságát, s elküldte neki az emlékoszlop fényképét. Nieuwenkamp ur — így hívják a derék hollandot — udvarias levélben köszönte meg a küldeményt; gratulált a szobor sikerült voltához, s ígéretet tét, hogy kiadja annak képét, a mellette küldött részletes leírással együtt, lapjának valamelyik közelebbi számában, melyből néhány példányt városunkba juttat.

— **Kérelem.** A debreczeni iparos ifjuság önképző egylete által e hó 10-én — vasárnap — tartandó társas vacsorán Debreczen város előkelő iparos család tagjaiból 30 fiatal, szép leány fogja a vacsora felszolgálását eszközölni. A társas vacsorára vonatkozólag kibocsátott meghívókon jelezve van s e helyen is nagy becű figyelmébe ajánlom a meghívott és részt venni szándékozó egyéneknek, hogy úgy a vendéglős mint a rendező ségnek — legalább hozzávetőleg — tájékozva kell lenni a megjelenők számát illetőleg; miért is az iránt kérem fel a n. é. közönséget, hogy a belépti jegyeket — melyek egyszersmind vacsora jegyek is, szombhat este 9 óráig beszerezni igyekezzenek. Jegyek válthatók: az egylet nagy hatvan utcai helyiségében, továbbá K. Tóth Sámuel, Buzágh János, Kostya János, Droppa J. Hajdu István, Radezki József, Balla Mihály Csikes Ferencz és Fridvalszky Rezső urak üzletében. Kiss Sándor bizottsági elnök.

— **Lóhá al.** Nem a híres versenypárpák valamelyikének csöndes nyugalomban, zabbőség között történt végkimulásáról van szó, hanem egy elég jó viszonyok között élt omnibusz lónak végtelen szerencsétlenségéről. Az éjjel 2—3 óra között a Fehérlő szálloda bérlőjének Kopeczkynek vendégszállító kocsija csöndesen döcögött befelé a vasutól s mikor a központi kávéház elé érkezett a sötétben a kocsi neki hajtott a Burai József pallagi bérlő szekereinek s oly szerencsétlenül, hogy a Burai szekereinek ruja mélyen behatolt az egyik omnibusz ló szügyébe. A szegény pára nagy hördüléssel összerogyott s néhány pillanat múlva megdőglött. Kopeczky kártérítés miatt pert indított Burai ellen a járásbírósnál.

— **Kanyaró az Ohaton.** Ohat pusztá mindkét majorjában járványszerűleg lépett fel a kanyaró. Emiatt a mátai biztos az ottani iskolákat bezáratta.

— **Széhámos vigéoz.** Lapunk tegnapi számában már említettük, hogy a poldi kóhói tégelyacél gyárnak egy 29 frtos chekjét egy Khon nevű széhámos vigéoz a Tóth Gyula vaskereskedő cégégnél értékesíteni akarta, de miután kiszült hogy a chek illetéktelen kézben van, Khont elfogták. Goldschmidt a gyár megbízottja ideérkezett s a rendőrségnél kijelentette, hogy az említett utalványon kívül még kettő egy 30 és 45 frtos eltűnt, de hogy mimódon, azt nem tudják. Erre nézve a bíróság fogja kikérdezni Khont, akit már átkísértek az ügyészség fogházába.

— **Pinczér szakiskola Debreczenben.** Legujabban nagy fordulat állott be a pinczerek életében. Ezentúl ugyanis már nem lehet bárki pinczér, hanem csak az, ki a pinczéri pályára képesítő szaktanfolyamot elvégzi és onnan bizonyítványt nyer. Az első ilyen pinczér szaktanfolyam nem régen nyílt meg a fővárosban. — Mint a Debr. Regg. Ujság értesül — a debreczeni pinczeregylet körében mozgalom indult meg az iránt, hogy ilyen pinczér szaktanfolyam Debreczenben is létesüljön. A tanfolyam már jövő év januárjában megkezdendé működését. A kávéosok és vendéglősök már elhatározták, hogy ezentúl csakis olyan pinczereket fognak fel fogadni, a kik a képesítésre előirt tanfolyamot elvégezték.

— **Hűségos házi barát.** Neabert Károlyné boldogan élte napjait hű férje oldalán. De a jószívű kaszás, az a kérélhetetlen halál megirigyelte a fiatal asszony boldogságát, s elragadta oldala mellől Károlyát, ... mindenét. Az özvegy gyászolta egy ideig boldogságát, azután egyet gondolt, csak nem fog ilyen fiatalon olyan soká gyászolni és kerített magának egy Jánost, akit még úgy is hívnak, Menyhárt. Tehát Menyhárt János volt a választott, a ki a férj kötelességet magára vállalta. Csakhogy ezt a kötelességet teljesíteni nehéz, nagyon nehéz, sokan megmondták azt már, de Menyhárt János csak most hitte el, mikor tapasztalta. Mit! Egy modern fiatal ember csak nem lesz rab, nem köti magát egy nőhöz és a faképnél hagyta választottját. Csakhogy magával vitte a párnaikat, lámpát, tálakat stb.

— **Szezon lopás.** „Fütyül a szél, az idő már őszre jár, szebb hazába megy vigadni a madár...“ hanem a szegény „jómadár“nak nincsen szárnya s így kénytelen itt várni be a tél rideg zuzmarás szakát. És mivel még téli bundája sincs, mely megóvná a hidegtől, emé természeti fogyatkozását pótolni igyekszik bármi uton is. — Így Freyberg-r Henrik váraljai fodrásznak vadonat új téli kabátját emelte el egy ilyen tázékony jó madár. És most már a szegény fodrász néz vágyakozva a „szebb haza“ felé, hol a citromfák virágnak, míg az ügyes tolvaj új téli kabátjában vígan fütyörészik az őszi széllel.

— **Uj párok.** Az állami anyakönyvvezetői hivatalban f. okt. 30-tól nov. 5-ig követhető jegyes párok jegyeztették be neveiket a házassági anyakönyvbe: Fehér Bálint és B. Nagy Lidia, Fehér Bálint és Siroki Julianna. Nagy Imre és Szutisi Julianna, Petrovai József és Nagy Mária, Stadler Miklós és Török Emilia, Sallai Mihály és öz. Kis Pálné, Szabó Sára, Gém Imre és Takács Borbála, Oláh István és Nagy Zsuzsanna Szilágyi Mihály és öz. Gáti Lajosné, Tóth Lidia, Zsidó Ferencz és Vig Erzsébet, László Ferencz és Eichwalder Borbála, Varga János és Sipos Julianna, Harsányi Imre és Kovács Eszter, Kiss István és Szörnyű Sára, Szentpéteri Sándor és Kozma Julianna, Kovács Imre és Erdői Zsuzsanna, Gránisz György és K. Nagy Eszter, Bujdosó József és Nagy Eszter, Bozsányi Imre és Gyöngyösi Karolin, Agárdi János és Fekete Erzsébet, Iván Károly és Ujlaki Sára, Mátyás Károly és Polgrosch Mária, öz. Kiss István és Nemes Zsuzsanna, Bigre Imre és Pál Zsófia.

— **A javas asszony áldozata.** Hajdu-Böszörményből írja tudósítónk: — Deák Sándor h.-böszörményi lakos Molnár Sándor ottani asztalos lakása előtt butorokat rakott fel néhány nappal ezelőtt egy szekérre, hogy azokat Bátorba szállítsa. Amint a kocsi felhágójára lépett, a lovak megindultak s Deák ebben a pillanatban egyensúlyt veszve, a szekér alá zuhant, még pedig oly szerencsétlenül, hogy lába a kocsi felhágóján fenn akadt. A megvadult lovak futásnak eredtek és jó darabon magukkal vonszolták a szerencsétlen embert ily kínos helyzetében. A nagy ijedtségen kívül nem történt egyéb baj, minthogy a kövek könyökét felhasították. Nem sokat törődött vele s elindult a butorokkal. De Geszteréden fájlalni kezdte a könyökét s be is ment egy javasasszonyhoz, hogy gyógyítsa meg. A javas asszony valamivel beragasztotta karját, de a szerencsétlen ember pár napra rá meghalt. A karja egészen földagadt, miből azt lehet következtetni, hogy a javas asszony valami mérges szerrrel ragasztotta be s ez is okozta halálát. Az orvosi vizsgálat eredményét ki váncsian várják. Valóban ideje volna már az ilyen javas asszonyok kuuuzslásának szigorú intézkedésekkel véget vetni.

— **Megna tak.** Városunkban f. év október 26-tól november 3-ig elhunytak: Torday Róza 9 napos velesz. gyeng., Katona Iona 3 hónapos ref. bélhurut, Ercsei Kálmán 2 éves ref. veselob, Harangi János 3 hónapos ref. tüdőhurut, Csillag Lajos 14 éves ref.

hagymáz, Öz. Sáska Károlyné 48 éves ref. veselob, Sajtós Julianna 5 é. ref. vörheny. Sovász Róza 1 1/2 é. r. k. bélhurut, Klein Dezső 1 hónapos izr. bélhurut, Soboda Eszter 2 é. ref. agyhartyalob, Fekete Imre 4 hó. ref. görcsök, Vojacek József 8 éves r. k. veselob, Váradi Imre 70 é. ref. önlövés, Bartha ref. leány halvaszületett, Komádi István 1 éves ref. bélhurut, Sós József 2 hó. r. k. görcsök, Csorba Zsuzsanna 9 év. ref. vörheny, Csorba Mária 6 é. ref. vörheny, Major János 70 é. ref. tüdőlob, Ackermann Nándor 2 1/2 é. r. k. vörheny, Nagy János 12 é. ref. vörheny, Szabó Mihály 12 napos. ref. görcsök, Ujvári Erzsébet 1 1/2 éves ref. kanyaró, Gémöri András 4 hó. ref. görcsök, Kiss Bálint 78 é. aggkór. Luczi? leány 1 napos görcsök, Veszély Mária 1 1/2 é. r. k. bélhurut, Csenger János 73 é. r. k. gutaütés, Molnár? fiu ref. halvaszüll., Kraszula Sándor 3 hó. r. k. velesz. gyeng., Fekete Margit 3 é. r. k. vörheny, Beresoczki Ambrus 1 hó. r. k. velesz. gyeng., Nemes Béla 1 é. r. k. kanyaró, Surányi Andrásné 25 é. ref. tüdőlob, Gulácsi Lajosné 68 é. r. k. aggkór, Torkos Mihály 60 é. ref. agylob.

— **Bezáró tánczestély.** Vasárnap a Zenede alatt lévő táncziskolában igen szépen sikerült tánczestély folyt le. A négyeseket 40 pár tánczolta. Jelen voltak. Asszonyok: Nagy Józsefné, Kövesdi Józsefné, Öz. Novák Józsefné, Öz. Retezár Péterné, Nagy Gáborné, Öz. Kovács Mihályné, Öz. Czerák Áronné, Kiss Miklósné, Nagy Lajosné, Tóth Sándorné, Sáránci Jánosné, Pósalaki Mihályné, Balogh Miklósné Kiss Bálintné, Öz. Szücs Józsefné, Szabó Istvánné, Balogh Sándorné, Matlok Józsefné, Lőrincz Mártonné, Pásztor Józsefné, Öz. Halász Imréné, Barna Jánosné, Szücs Mihályné, Kokas Sándorné. Leányok: Nagy nővérek, Kövesdi Eszti, Novák Iona, Retezár Ida, Bonyhai Matild, Papp nővérek, Mence nővérek, Nagy Erzsike, Nagy Juliska, Kovács Róza, Czerák nővérek, Kiss Juliska, Sáránci Mariska, Tóth Teréz, Pósalaki nővérek, Balogh nővérek, Kiss Eszti, Szücs Juliska, Szabó Róza, Balog Eszti, Matlok Hermina, Lőrincz Anna, Pásztor Juliska, Kovács Mariska, Király Juliska, Spuller Emma, Barna Erzsike, Mede Mariska, Kakas nővérek, Kemecsei Eszti.

— **Gör. kath. egyházközség szervezése.** Ritka esemény színhelye volt ma délelőtt a debreczeni r. kath. templom. Varga László h.-böszörményi g. kath. esperes plebános magyar nyelvű misét mondott, melyet nagyszámú közönség hallgatott ájtatosan. Azután a görög katolikus hívek értekezletet tartottak egyházközség alakítása érdekében. De mielőtt végleg határozának a január közepére kitűzött gyűlésen, — előbb a városi hatóság támogatásával személyenként összeállítják a Debreczenben lakó g. kath. hívek névsorát, hogy azok névszerint meghívhatók legyenek az értekezletre.

x **Megbízható gyógykezelés.** Zavart emésztéssel ellátott egyének, kik étvágyhiányban, felfuvódásban, gyomorgörcsökben és rendetlen székelésben szenvednek, a „Moll-féle seidlitz por“ használatával rövid idő múlva visszanyerik egészségüket. Egy doboz ára 1 frt. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész. ev. és k. udv. szállító által Bécs, I. Tuchlauben 9. Vidéki gyógyszerárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll-féle készítmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

Nyilt-tér.

Dr. Altman Béla

orvos-sebész,
szülész, nőgyógyász.

Rendel: d. e. 8-10
d. u. 3-5

Lakik Batthyány utca 2560
(Stieber ház.)

715-6-6

Havi részlet 3 forint.

Corpus juris hungarici
1000-1895.

A teljes magyar törvénytár
millenniumi emlékkiadása
havi 3 forintos részletfizetésre
tehát ugyanolyan módozatok mellett
mint bármely budapesti czégnél
kapható

László Albert

könyvkereskedésben.

Havi részlet 3 forint.

730.-6-5.

Ügyvédi irodámat

Főpiacz-utca 1904. sz. alatt
(Czégely-ház) megnyitottam.

Debreczen, 1895. november 2.

Dr. Kálmánchelyi József

745-3-3.

ügyvéd.

HIRDETÉSEK.

UJDONSÁGOK

az őszi és téli idényre

Divatos női ruhaszövetekben,

Színes selymekben.

Legujabb

díszekben,

Mosó velezekben,

Téli nagykendőkben,

nagy választékban érkeztek

raktárra.

Szabó Lajos fiai

Debreczen Rózsater.

149

1050

1895. v. k. sz.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak 16271. P. sz. végzése folytán közbirré tétetik, miszerint Bauer és társa czég részére Jablonczay Kálmán debreczeni lakostól 133 frt tőke, ennek 1894. évi november hó 6-ik napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 51 frt 88 kr. perköltség erejéig 1895. évi július hó 10-én biróilag lefoglalt és 677 frtra becsült termények és takarmányokból álló ingóságok 1895. évi november hó 11-én délelőtti 10 órakor kezdetét veendő és az ujosztásu földön, az alig álló mellett Bauer Ignácz 52 frt tőkekövetelése és jár., Spitzer Jakabné 53 frt 04 kr. tőkekövetelése és jár., végre Podvinecz és Heisler b.-pesti kereskedő czég 368 frt 19 kr. tőkekövetelése és járulékai kielégítése végett is egyidejűleg megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Debreczen, 1895. évi okt. hó 22-én.

Török Péter
birói kiküldött.

748-1-1.

Legjobb minőségű illatsze-
rek, szappanok, fog, köröm,
haj- és ruha kefék, — So-
lingeni és angol aczél zseb-
kések és ollók, — pénz és
szivar tárczák legolcsóbb
árak mellett kaphatók
Szent-Királyi Tivadar mü-
ipar áru raktárában.
718-32-6.

Fős káposzta

több ezer főre menő balinkai és csurgói két legki-
tűnőbb hazai fajtából eladó. Házhoz szállítva:
válogatott extra minőségűnek száza 5 frt.
I-ső osztályunak " 4 " "
II-ik " " 3 " "
III-ik " " 2 " 50
elegy aprós főnek " 2 " "
A megrendelés 25-50-100-1000 számra
is eszközölhető Ganofszy Lajos és Leiden-
frost Ármin urak üzleteiben, hol e czélra mu-stra-
példányok is vannak, valamint alulirott termelőnek
Szent-Anna utca 2537. sz. lakásán, hol kapható és
vidéki elküldésre megrendelhető még nagy mennyi-
ségű norinbergi mivélésű éde-es

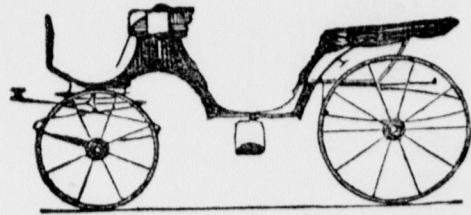
czukortorma

minősége szerint kilója 12-16-20-25-30-35
krjával, mely utóbbiból kívánatra árjegyzékkel
is szolgál

Biró Pál
termelő.

742-3-2

Eladó kocsik.

Egy egészen új nyári fedeles kocsi,
kisebb fajta 4 ülésű, továbbá egy 4
ülésű üveges Landauer egész olaj
tengelyre, első rangu budapesti készit-
mény, mely használatban alig volt,
jutányos árban eladók.

Értekezhetni végette Kovács
Gyula vasútleben a Bika szálloda
mellett.

750-2-1.

Idei termésü

stockeraui és szepességi borsó és
lencse, friss szárított lengyel gomba,
znaimi ugorka sósvizben és eczetben.

Idei szedésű finom orosz
és chinai theak nagyválasztékban
már megérkeztek.

Brazíliai- cuba- jamaikai- és
anánásrumok a legkitűnőbb
minőségben.

Egy nagy üveg jó rum és
egy csomag chinai thea 1 frt.

Kontsek Gézánál

DEBRECZEN, KOSSUTH-UTCZA.

702.-

A debreczeni kir. ügyésztől.

7131. sz. k. ü.
1895.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. törvényszéki fogház-
ban letartóztatott elítélt egészséges rabok
munkaerejének hasznosítása tárgyában a
debreczeni kir. ügyészség hivatalos helyisé-
gében a folyó évi november hó 23-ik nap-
ján délelőtt 9 órakor árverést tartok, a
melyre az érdeklődők azzal hivatnak meg,
hogy az árverés feltételei a hivatalos órák
alatt a kir. ügyészség helyiségében addig
is megtekinthetők.

Debreczen, 1895. november 6.

Dr. Kósa
kir. ügyész.

749-1-1.

OROSZ SZÉPÍTŐ KÜLÖNLEGES SÉGEK

„Vénus crème” bőrcosmetikum. Kiváló szer. Kiválóan teljesen ártalmatlan cosmeticum kiválóan hasznos a bőr zsírfénye és érdessége ellen; a bőrt vakító fénynyé varázsolja a ráncok és redők képződését megakadályozza, s megőrzi az arczsín fiatalos frissességét. — A „Venus oróme” nem tartalmaz semmi zsírnemű anyagot azért soha nem avasodik s az év és nap bármely szakában minden ártalom nélkül alkalmazható. A t. közönséget saját érdekében kérjük, hogy az itt levő védjegyre szigorúan ügyeljen. Ára 2 frt.

„Eugénie folyópép” mirtus-virágokból az arczsín szépitésére s a virágzó, üde arczsín állandó megőrzésére. Ugy az arcznak és nyaknak, mint a kéznek és karoknak gyönyörű lágytságot és márványszerű tisztaságot kölcsönöz; a bőr minden érdességét és foltosságát megszünteti. Ára 2 frt.

Eugénie vörös folyékony arczkenőcs teljesen ártalmatlan. Az ajknak, arcznak és füleknek szép természetes rózsaszínűt kölcsönöz; villamos fény mellett is természetes színben tűnik fel s 3 napig is tapadva marad a bőrön.

„Eugénie hintőpor” fehér, rózsaszín és crèmeszínben, tartósan észrevétlenül tapad, s a bőrnek természetes lágytságot és üdességet kölcsönöz. Ára 1 frt 20 kr. Pamacossal együtt 1 frt 20 kr.

„Trioxen” kitűnő hajnövesztőszer; erősíti a hajgyökereket, teljesen megakadályozza a korpaképződést. Ára 1 frt 60 kr.

„Nigritine végétale” hajfestő fekete és barna. A haj ezen szerrel festve 6 hétig is megtartja a színt és teljes lehetetlen a müleges festést természetes színtől megkülönböztetni. Ára 3 frt 50 kr.

Folyékony kaukázusi bajuszpedró a bajusz növesztésére és épentartására. A bajusz felsütése nem szükséges, a nélkül s minden bajusznak a kívánt forma adható. Ára 75 kr.

FŐRAKTÁR DEBRECZENBEN:

Szent-Királyi Tivadar

illatszer raktárában.

RAKTÁRAK BUDAPESTEN: Török József gyógyszer-tára, király-utca 12. Neruda Nándor Kossuth-Lajos-utca, Lux és Utasi Muz-eum körút. Városi gyógyszer-tár Városház tér.

34.

Mikép hirdessünk sikerrel?

Olcsó

hirdetés

drága!

DEBRECZENI ELLENŐR

XXII-ik évfolyam.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

A megye és város legjobb köreibe bevezetett napilap.

DEBRECZENI

REGGELI UJSÁG

II-ik évfolyam.

Megjelenik naponként hétfőt és ünnepnapokat kivéve.

A legolcsóbb napilap, mely rövid fennállása óta a társadalom minden rétegében a legjobban terjedt el.

Csak olyan lapban tessék hirdetni, a mely széles körökben van elterjedve.

Jelentéktelen

és szűk körre szoruló

lapokban

minthogy annak az üzletemberre nézve célja nincs — nem ajánlatos

hirdetni

még akkor sem, ha az illető lapok a hirdetést nevétséges olcsó áron vállalják fel, mert ez a kis összeg is

pénzkidobás!

MOLL SEIDLITZ POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz MOLL A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és aitestbántalmak, gyomorgöres és gyomorhív, rögzött székrekedés, májbántalom vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házi-szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 1 frt 0.é.

Hamisítások törvényileg fenytettek.

MOLL-FÉLE FRANCIA
BORSZESZESZES SÓ

Csak akkor valódi

ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel és „A. MOLL feliratu ónozáttal van zárva.

A Moll-féle francia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési-szer köztvény, esz és a meghülés egyéb következményeinél legismeretesb népszer. — Egy ónozott eredeti üveg ára: 90 krajczár.

Moll Salicyl-szájvize.

(Főalkatrésze: füzöllyavas sziksó.)

A mindennapi szájtisztításnál különösen fontos bármely koru gyermekek, mint felnöttek számára; mert e szájviz a fogak további épségét biztosítja s egy szersmind óvszer fogfájás ellen. Egy MOLL A. védjeggyel ellátott üveg ára 60 krajczár.

FŐ-SZÉTKÜLDÉS

MOLL A. gyógyszerész es. és kir. udvari szállító által,

BÉCS: I., Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta póstautánvét mellett teljesítettek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Raktárak: DEBRECZENBEN Tóth Béla gyógyszerész, dr. Rotschnek 154. V. E. gyógyszerész és Szent-Királyi Tivadar uraknál.